

[Ministeren for offentlige arbejder]

nyttelse af de jordbrugsmæssige arealressourcer, og som sikrer landbrugsministeren indseende med nye projekter, hvorved større landbrugsarealer vil blive beslaglagt til ikke-jordbrugsmæssige formål, eller som vil medføre væsentlige indgreb i arronderingen eller driften af landbrugsejendommene.

I forslaget er det således bestemt, at forelæggelse af et projekt for landbrugsministeren ikke alene sigter på en bedømmelse af den jordfordelmæssige side af sagen, men også på, at der gives landbrugsministeren lejlighed til at fremkomme med en bedømmelse af projektet ud fra jordbrugsmæssige synspunkter med henblik på at søge forbruget af god dyrkningsjord begrænset mest muligt.

Tilføjelserne til § 15 sigter mod at forbedre mulighederne for at gennemføre en hensigtsmæssig jordfordeling, idet man efter forslaget i begrænset omfang skal kunne gøre dette uden samtykke fra de pågældende ejere. Det skinner igennem de bemærkninger til jernbaneforordningen, som jeg citerede før, at gennemførelse af sådanne regler nok allerede i 1845 ikke har været forordningens forfattere fremmede, men man blev dog stående ved kun at pålægge myndighederne en pligt til at virke for en fornuftig mageskifteordning.

Ekspropriationslovskommissionen, der afgav sin første betænkning i 1963, behandlede spørgsmålet ret indgående, men blev faktisk stående ved ordningen fra 1845, og det gjorde den lov fra 1964, som blev resultatet af betænkningen, da også.

Såvel den tekniske og strukturmæssige udvikling i landbruget som kravet om den bedst mulige udnyttelse af vore arealressourcer har imidlertid bevirket, at man i de interesserede kredse ikke har ment, at den ordning, som loven fra 1964 blev stående ved, kunne opretholdes uændret. Man har ment, at der bør tilvejebringes bestemmelser, som inden for angivne grænser muliggør at gennemføre en jordfordeling uden samtykke fra hver enkelt berørt grundejer.

I den af landbokommissionen i januar 1971 afgivne betænkning henstillede kommissionen således til landbrugsministeren, at der blev søgt tilvejebragt en sådan lovhjemmel.

Spørgsmålet blev endvidere i juli 1974 af folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg rejst over for den daværende landbrugsminister, der i sit svar gav folketingsudvalget tilsagn

om at optage forhandling med ministeriet for offentlige arbejder om sagen.

Mellem landbrugsministeriet og ministeriet for offentlige arbejder havde der imidlertid allerede forinden været ført forhandlinger om spørgsmålet, og i sin besvarelse af et i folketingets spørgetid den 5. november 1975 stillet spørgsmål kunne landbrugsministeren oplyse, at der allerede var iværksat forberedende arbejder med henblik på udarbejdelsen af forslag til de lovændringer, der ville være nødvendige for at skabe hjemmel for en udvidet adgang til gennemførelse af jordomlægninger i forbindelse med ekspropriationsanlæg, og at man var indstillet på at søge dette arbejde fremmet mest muligt.

De af den tidligere og nuværende landbrugsminister givne tilsagn over for dette høje ting indfries nu ved fremsættelse af det foreliggende lovforslag, der sigter på ekspropriationer til statslige ekspropriationsanlæg, først og fremmest større vejanlæg, idet der mellem landbrugsministeriet og ministeriet for offentlige arbejder er enighed om, at man lader spørgsmålet bero, for så vidt angår ekspropriationer til mindre veje, der foretages efter reglerne i lov om offentlige veje, indtil der er indhøstet erfaringer med den foreslåede ændring i ekspropriationsprocedureloven.

Jeg skal i denne forbindelse bemærke, at ministeriet for offentlige arbejder i et svar på en henvendelse fra amtsrådsforeningen vedrørende spørgsmålet om indførelse af en lovhjemmel til jordfordeling ved ekspropriationer til amtskommunale veje har givet udtryk for, at ministeriet er villig til at tage dette spørgsmål op til overvejelse og forhandling med amtsrådsforeningen, kommunernes landsforening og landbrugsministeriet.

Da der i en konkret foreliggende situation kan være et lige så stort behov for gennemførelse af jordfordeling ved andre anlæg end veje, f. eks. ved jernbaneanlæg, ligesom sådanne bestemmelser af systematiske grunde bør være generelt affattede, omfatter lovforslaget som nævnt alle arter af ekspropriationsanlæg, hvortil ekspropriation sker efter loven fra 1964.

Som tidligere sagt er jordomdelinger i forbindelse med ekspropriation en gammel foreteelse, og fra de senere år er der adskillige eksempler på, at det i forbindelse med store vejanlæg i praksis har været muligt på det bestående lovgrundlag at nå frem til en hen-